

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 472/2013

2013 m. gegužės 21 d.

dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, taip pat aukšto lygio švietimu, mokymu ir žmonių sveikatos apsauga;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

(3) visiškas SESV sukurtos Sąjungos daugiašalės priežiūros sistemos ir galimų politikos sąlygų, susijusių su finansine pagalba, nuoseklumas turėtų būti įtvirtintas Sąjungos teisėje. Visų valstybių narių, ypač tų, kurių valiuta yra euro, ekonomikos ir finansų integracijai reikalinga griežtesnė priežiūra, kad būtų išvengta didelių finansinio stabilumo sunkumų patiriančios valstybės narės arba valstybės narės, kurioms tokie sunkumai gresia, užkrečiamojo poveikio likusioje euro zonos dalyje ir didesniu mastu visoje Sąjungoje;

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

(4) ekonominės ir biudžeto priežiūros intensyvumas turėtų būti proporcingas patiriamų finansinių sunkumų dydžiui ir juos atitikti ir turėtų atitikti gautos finansinės pagalbos, kuri gali būti skirtinga – nuo tiesiog prevencinės pagalbos, grindžiamos reikalavimų atitikimo sąlygomis, iki išsamios makroekonominio koregavimo programos, apimančios griežtas politikos sąlygas, pobūdį. Visose makroekonominio koregavimo programose turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės nacionalinę reformų programą įgyvendinant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją;

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) precedento neturinti pasaulinė krizė, apėmusi pasaulį nuo 2007 m., labai pakenkė ekonomikos augimui ir finansiniam stabilumui ir sukėlė didelį valstybių narių valdžios sektoriaus deficito ir skolos būklės pablogėjimą, priversdama kai kurias iš jų kreiptis finansinės pagalbos Sąjungos sistemos viduje ir už jos ribų;

(5) jei valstybei narei, kurios valiuta yra euro, turėtų būti taikoma griežtesnė priežiūra pagal šį reglamentą, kai ji patiria didelių finansinių sunkumų arba jai tokie sunkumai gresia, siekiant užtikrinti greitą normalios būklės atkūrimą ir apsaugoti kitas euro zonos valstybes nares nuo galimo neigiamo šalutinio poveikio. Tokia griežtesnė priežiūra turėtų būti proporcinga problemų rimtumui ir atitinkamai pritaikyta. Ji turėtų apimti geresnę prieigą prie informacijos, reikalingos ekonominei, fiskalinei ir finansinei padėčiai įdėmiai stebėti, ir reguliarių ataskaitų teikimą kompetentingam Europos Parlamento komitetui bei Ekonomikos ir finansų komitetui (EFK) arba kuriam nors pakomitečiui, kurį pastarasis gali paskirti tuo tikslu. Tos pačios priežiūros sąlygos turėtų

(2) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9 straipsnį Sąjunga, nustatydama ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus, privalo atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su aukšto užimtumo lygio skatinimu,

⁽¹⁾ OL C 141, 2012 5 17, p. 7.

⁽²⁾ 2013 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos sprendimas.

- būti taikomos valstybėms narėms, prašančioms preventinės pagalbos iš vienos ar kelių kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFSM), Europos stabilumo mechanizmo (ESM), Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) ar kitos atitinkamos tarptautinės finansinės institucijos, kaip antai Tarptautinis valiutos fondas (TVF);
- (6) valstybė narė, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, taip pat turėtų patvirtinti priemones, skirtas sunkumų priežastims ar galimoms priežastims šalinti. Šiuo tikslu turėtų būti atsižvelgiama į visas jai per perviršinio deficito procedūrą ar perviršinio makroekonominio disbalanso procedūrą pateiktas rekomendacijas;
- (7) valstybių narių, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, ekonominė ir biudžeto priežiūra turėtų būti labai sugriežtinta. Dėl visapusiško tokios programos pobūdžio kiti ekonominės ir biudžeto priežiūros procesai turėtų būti sustabdyti arba, prireikus, supaprastinti, kol vykdoma makroekonominio koregavimo programa, siekiant užtikrinti suderinamumą su ekonominės politikos priežiūra ir išvengti ataskaitų teikimo prievolės dubliavimo. Vis dėlto, rengiant makroekonominio koregavimo programą, turėtų būti atsižvelgta į visas valstybei narei per perviršinio deficito procedūrą ar perviršinio makroekonominio disbalanso procedūrą pateiktas rekomendacijas;
- (8) gerokai padaugėjo problemų, susijusių su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu. Ekonomikos globalizacija, technologijų plėtra, sukčiavimo internacionalizacija ir dėl šių priežasčių sustiprėjusi valstybių narių tarpusavio priklausomybė atskleidžia griežtų nacionalinių metodų ribotumą ir būtinybę imtis bendrų veiksmų;
- (9) mokesčio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo keliamos problemos valstybėse narėse, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, turėtų būti sprendžiamos gerinant pajamų surinkimą tose valstybėse narėse ir stiprinant Sąjungos ir trečiųjų šalių pajamas administruojančių institucijų bendradarbiavimą;
- (10) turėtų būti nustatytos taisyklės, skirtos dialogui tarp Sąjungos institucijų, visų pirma Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, stiprinti ir didesniai skaidrumui bei atskaitomybei užtikrinti. Valstybės narės, kuriai taikoma makroekonominio koregavimo programa ar griežtesnė priežiūra, parlamentas turėtų būti informuojamas vadovaujantis nacionalinėmis taisyklėmis ir praktika;
- (11) valstybės narės turėtų įtraukti socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas į finansinės pagalbos programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą pagal nacionalines taisykles ir praktiką;
- (12) prieš Tarybai priimant sprendimą, susijusį su makroekonominio koregavimo programa pagal šį reglamentą, atitinkami ESM ir EFSF organai turėtų turėti galimybę surengti diskusiją Komisijos, veikiančios ESM arba EFSF vardu kartu su Europos Centrinio Banku (ECB) ir, prireikus, TVF, ir pagalbą gaunančios valstybės narės derybų dėl galimų politikos sąlygų, susijusių su tai valstybei narei teikiama finansine pagalba, rezultatų klausimais. Susitarimo memorandumai, kuriuose nustatomos išsamios sąlygos, kuriomis teikiama finansinė pagalba, turi būti priimti pagal Sutartyje dėl Europos stabilumo mechanizmo ir EFSF pagrindų susitarime nustatytas taisykles;
- (13) jei nenumatyta kitaip, šio reglamento nuorodos į finansinę pagalbą taip pat turėtų apimti prevenciškai teikiamą finansinę paramą ir paskolas, skirtas finansų įstaigoms rekapitalizuoti;
- (14) Komisija sprendimą griežčiau prižiūrėti valstybę narę pagal šį reglamentą turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su EFK, Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽¹⁾, Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1094/2010 ⁽²⁾, Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽³⁾ (toliau kartu – EPI) ir Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV), įsteigta 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽⁴⁾. Be to, Komisija su EFK turėtų bendradarbiauti sprendama, ar reikia toliau taikyti griežtesnę priežiūrą;

⁽¹⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 12.

⁽²⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 48.

⁽³⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

⁽⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

- (15) remdamasi pagrįstu atitinkamos valstybės narės prašymu arba, kai tinkama, išskirtinėmis ekonominėmis aplinkybėmis, Komisija gali rekomenduoti sumažinti arba panaikinti visus esamus Tarybos pagal Stabilumo ir augimo pakto prevencinę arba korekcinę dalis valstybei narei, kuriai taikoma makroekonominio koregavimo programa, nustatytus indėlius su palūkanomis, indėlius be palūkanų ar baudas;
- (16) prieigai prie informacijos apie atliktą parengiamąjį darbą prieš priimant rekomendaciją pagal šį reglamentą turėtų būti taikomas 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽¹⁾;
- (17) kai pagal šį reglamentą priimamas sprendimas, jog valstybė narė nesilaiko jos makroekonominio koregavimo programoje nustatytų reikalavimų, ir kai iš įvykių bei tyrimų aiškiai matyti, jog reikalingas mechanizmas, kad būtų užtikrintas tos valstybės narės kreditoriams duotų įsipareigojimų laikymasis ir stabilizuota jos ekonominė ir finansinė padėtis, Komisijos prašoma pateikti pasiūlymus dėl tokio mechanizmo;
- (18) Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti rekomendacijas dėl prevencinių taisyklių priemonių ir dėl makroekonominio koregavimo programos rengimo; įgaliojimai tvirtinti makroekonominio koregavimo programą; įgaliojimai priimti sprendimus dėl pagrindinių politikos reikalavimų, kuriuos ESM arba EFSF ketina įtraukti į prevenciškai teikiamos finansinės pagalbos, finansų įstaigoms rekapitalizuoti skirtų paskolų ar bet kurios pagal ESM sutartos naujos finansinės priemonės sąlygas; ir įgaliojimai rekomenduoti valstybėms narėms, kurioms taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, patvirtinti taisyklių priemones. Tie įgaliojimai yra itin svarbūs valstybių narių ekonominės politikos koordinavimui, kuris pagal SESV 121 straipsnį turi vykti Taryboje,

šie sunkumai gali turėti neigiamą šalutinį poveikį kitoms euro zonos valstybėms narėms, arba

- b) prašo finansinės pagalbos arba gauna finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių, Europos finansinio stabilumo mechanizmo (EFSM), Europos stabilumo mechanizmo (ESM), Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) ar kitos atitinkamos tarptautinės finansinės institucijos, kaip antai Tarptautinio valiutos fondo (TVF), ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo nuostatos.

2. Šiuo reglamentu taip pat nustatomos nuostatos dėl sustiprinto ekonominės politikos koordinavimo.

3. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

4. Taikydamos šį reglamentą, Taryba, Komisija ir valstybės narės visapusiškai laikosi SESV 152 straipsnio. Taikydamos šį reglamentą ir pagal jį patvirtintas rekomendacijas, Taryba, Komisija ir valstybės narės atsižvelgia į nacionalines taisykles ir praktiką bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį. Atitinkamai, šio reglamento ir tų rekomendacijų taikymu nedaromas poveikis teisei derėtis dėl kolektyvinių susitarimų, juos sudaryti ar įgyvendinti arba imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę.

2 straipsnis

Valstybės narės, kurioms taikoma griežtesnė priežiūra

1. Komisija gali nuspręsti taikyti griežtesnę priežiūrą valstybei narei, turinčiai didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kuriai tokie sunkumai gresia, kurie gali daryti neigiamą šalutinį poveikį kitoms euro zonoje esančioms valstybėms narėms.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos valstybių narių, kurių valiuta yra euro ir kurios:

- a) turi didelių finansinio stabilumo sunkumų ar viešųjų finansų tvarumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, kai

Vertindama, ar valstybei narei gresia dideli finansinio stabilumo sunkumai, Komisija, be kitų parametrų, naudoja išpėjimo mechanizmą, nustatytą pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ⁽²⁾ 3 straipsnio 1 dalį, arba, jei galima, naujausią nuodugnią apžvalgą. Komisija taip pat atlieka išsamų įvertinimą, atsižvelgdama, visų pirma, į tos valstybės narės skolinimosi sąlygas, jos skolinių įsipareigojimų vykdymo modelį, jos biudžeto sistemos tvirtumą, ilgalaikį jos viešųjų finansų tvarumą, jos išiskolinimo mastą ir į pavojų, kad didelės įtampos jos finansų sektoriuje keliama rizika gali turėti įtakos jos biudžeto padėčiai arba išplisti kitų valstybių narių finansų sektoriuje.

⁽¹⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

⁽²⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

Prieš Komisijai priimant sprendimą taikyti griežtesnę priežiūrą valstybei narei, pastarajai suteikiama galimybė pareikšti savo nuomonę. Kas šešis mėnesius Komisija sprendžia, ar reikia toliau taikyti griežtesnę priežiūrą tai valstybei narei.

2. Jei Komisija nusprendžia valstybei narei pagal 1 dalį taikyti griežtesnę priežiūrą, ji tinkamai informuoja atitinkamą valstybę narę apie visus vertinimo rezultatus ir atitinkamai praneša apie tai Europos Centriniam Bankui (ECB), kuris vykdo priežiūros funkcijas, ir susijusioms EPI bei ESRV.

3. Jei valstybė narė prevenciškai gauna finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių, EFSM, ESM, EFSF ar kitos atitinkamos tarptautinės finansinės institucijos, kaip antai TVF, Komisija tai valstybei narei taiko griežtesnę priežiūrą.

Komisija pagal 1 ir šią dalį priimtus sprendimus skelbia viešai.

4. 3 dalis netaikoma valstybei narei, prevenciškai gaunančiai finansinę pagalbą kredito linijos forma, kuri nepriklauso nuo to, ar ta valstybė narė patvirtino naujas politikos priemones, jei kredito linija nepasinaudojama.

5. Komisija informavimo tikslais skelbia priemonių, kuriomis skiriama prevencinė finansinė pagalba, kaip nurodyta 3 dalyje, sąrašą ir nuolat jį atnaujina, atsižvelgdama į galimus EFSM, ESM, EFSF ar kitos atitinkamos tarptautinės finansinės institucijos finansinės paramos politikos pasikeitimus.

3 straipsnis

Griežtesnė priežiūra

1. Valstybė narė, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, pasikonsultavusi ir bendradarbiaudama su Komisija, veikiančia kartu su ECB, EPI, ESRV ir, prireikus, TVF, patvirtina priemones, skirtas sunkumų priežastims arba galimoms priežastims šalinti. Tai darydama, valstybė narė atsižvelgia į jai pagal 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto

būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ⁽²⁾ arba Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 pateiktas rekomendacijas dėl jos nacionalinės reformų programos ir jos stabilumo programos.

Apie pirmoje pastraipoje nurodytas priemones Komisija praneša kompetentingam Europos Parlamento komitetui, EFK, Euro grupės darbo grupei ir, prireikus bei laikantis nacionalinės praktikos, atitinkamos valstybės narės parlamentui.

2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 473/2013 2013 m. gegužės 21 d. [dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų] ⁽³⁾ 10 straipsnio 2, 3 ir 6 dalyse nustatyta atidesnė fiskalinės padėties stebėseną taikoma valstybei narei, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, nepriklausomai nuo perviršinio deficito egzistavimo toje valstybėje narėje. Pagal to reglamento 10 straipsnio 3 dalį parengta ataskaita pateikiama kas ketvirtį.

3. Komisijai paprašius, valstybė narė, kuriai pagal 2 straipsnio 1 dalį taikoma griežtesnė priežiūra:

a) nustatytu dažnumu pateikia ECB, vykdančiam priežiūros funkcijas, ir, kai tinkama, atitinkamoms EPI pagal reglamentų (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 35 straipsnį išskaidytą informaciją apie jos finansų sistemos pokyčius, įskaitant, prireikus, bet kokio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų analizę ar jautrumo analizę, atliktą pagal šios dalies b punktą;

b) ECB, vykdančio priežiūros funkcijas, ar, atitinkamai atvejais, atitinkamų EPI prižiūrima vykdo, prireikus, testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba jautrumo analizę, siekiant įvertinti finansų sektoriaus atsparumą įvairiems makroekonominiams ir finansiniams sukrėtimams, kaip nurodyta Komisijos ir ECB kartu su atitinkamomis EPI ir ESRV;

c) dalyvauja reguliariuose jos finansų sektoriaus priežiūros gebėjimų vertinimuose, atliekamuose per specialų ECB, vykdančio priežiūros funkcijas, ar, atitinkamai atvejais, atitinkamų EPI vykdomą tarpusavio vertinimą;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 11.

d) teikia Komisijai visą informaciją, reikalingą makroekonominiam disbalansui stebėti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011.

Remdamiesi pirmos pastraipos a punkte nurodyto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų analize ir jautrumo analize, ir atsižvelgdamos į išvadas, padarytas įvertinus atitinkamus makroekonominių disbalansų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 suvestinės rodiklius, ECB, vykdamas priežiūros funkcijas, ir atitinkamos EPI kartu su ESRV parengia galimų finansų sistemos silpnųjų vietų vertinimą ir pateikia šį vertinimą Komisijai, jos nustatytu dažnumu, ir ECB.

4. Komisijai paprašius, valstybė narė, kuriai pagal 2 straipsnio 3 dalį taikoma griežtesnė priežiūra:

a) nustatytu dažnumu pateikia Komisijai, ECB ir, atitinkamai atvejais, atitinkamoms EPI pagal reglamentų (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 35 straipsnio nuostatas išskaidytą informaciją apie jos finansų sistemos pokyčius, įskaitant bet kokio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų analizę ar jautrumo analizę, atliktą pagal b punktą;

b) ECB, vykdančio priežiūros funkcijas, ar, atitinkamai atvejais, atitinkamų EPI priežiūra vykdo, prirėkus, testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba jautrumo analizę, siekiant įvertinti finansų sektoriaus atsparumą įvairiems makroekonominiams ir finansiniams sukrėtimams, kaip nurodyta Komisijos ir ECB kartu su atitinkamomis EPI ir ESRV, ir su jomis pasidalija išsamiais rezultatais;

c) dalyvauja reguliariuose jos finansų sektoriaus priežiūros gebėjimų vertinimuose, atliekamuose per specialų ECB, vykdančio priežiūros funkcijas, ar, atitinkamai atvejais, atitinkamų EPI vykdomą tarpusavio vertinimą;

d) teikia Komisijai visą informaciją, reikalingą makroekonominiam disbalansui stebėti, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1176/2011.

Komisija, ECB ir atitinkamos EPI užtikrina jiems pateiktos išskaidytos informacijos konfidencialumą.

5. Komisija kartu su ECB ir atitinkamomis EPI bei, atitinkamai atvejais, TVF vykdo reguliarius išvykstatamuosius patikrinimus valstybėje narėje, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, siekdama patikrinti tos valstybės narės padarytą pažangą įgyvendinant 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytas priemones.

Kiekvieną ketvirtį Komisija teikia savo įvertinimą kompetentingam Europos Parlamento komitetui ir EFK. Tame įvertinime ji visų pirma išanalizuoja, ar reikalingos tolesnės priemonės.

Pirmoje pastraipoje nurodyti išvykstamieji patikrinimai pakeičia Reglamento (EB) Nr. 1467/97 10a straipsnio 2 dalyje numatytą stebėseną vietoje.

6. Rengdama 5 dalyje nurodytą įvertinimą, Komisija atsižvelgia į bet kurios nuodugnios peržiūros pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 rezultatus, taip pat į nacionalinės ekonominės politikos šalutinio poveikio valstybei narei, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, įvertinimą, vadovaudamasi to reglamento 5 straipsnio 2 dalimi.

7. Kai remdamasi 5 dalyje numatytu išvykstatamuoju patikrinimu Komisija nusprendžia, kad reikalingos tolesnės priemonės ir kad atitinkamos valstybės narės finansinė ir ekonominė padėtis turi didelį neigiamą poveikį euro zonos arba jos valstybių narių finansiniam stabilumui, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali rekomenduoti atitinkamai valstybei narei imtis prevencinių taisyklių priemonių arba parengti makroekonominio koregavimo programos projektą.

Taryba gali nuspręsti savo rekomendaciją paskelbti viešai.

8. Kai 7 dalyje nurodyta rekomendacija paskelbiama viešai:

a) kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali atitinkamai valstybei narei ir Komisijai suteikti galimybę pasikeisti nuomonėmis;

b) atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos atstovus pasikeisti nuomonėmis;

c) Taryba tinkamu laiku informuoja atitinkamą Europos Parlamento komitetą apie rekomendacijos turinį.

9. Per visą griežtesnės priežiūros procesą kompetentingas Europos Parlamento komitetas ir atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos, ECB ir TVF atstovus dalyvauti ekonominiame dialoge.

4 straipsnis

Ataskaitų teikimas gaunant finansinę paramą finansų įstaigų kapitalui restruktūrizuoti

Valstybės narės, kurioms taikoma griežtesnė priežiūra ar makroekonominio koregavimo programa, finansinę paramą gaunančios jų finansų įstaigų kapitalui restruktūrizuoti, du kartus per metus teikia EFK ataskaitą apie toms finansų įstaigoms taikomas sąlygas, įskaitant su atlyginimais vadovams susijusias sąlygas. Tos valstybės narės taip pat teikia ataskaitas apie finansų sektoriaus realiajai ekonomikai taikomas kredito sąlygas.

5 straipsnis

Informacija apie numatomus finansinės pagalbos prašymus

Valstybė narė, ketinanti prašyti finansinės pagalbos iš vienos ar kelių kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių, ESM, EFSF ar kitos atitinkamos tarptautinės finansinės institucijos, kaip antai TVF, nedelsdama apie savo ketinimus informuoja Euro grupės darbo grupės pirmininką, už ekonomikos ir pinigų politiką atsakingą Komisijos narį ir ECB pirmininką.

Gavusi Komisijos įvertinimą, Euro grupės darbo grupė surengia numatomo prašymo aptarimą, siekdama, *inter alia*, prieš atitinkamai valstybei narei kreipiantis į galimus skolintojus, išnagrinėti finansinės pagalbos galimybes pagal esamas Sąjungos ar euro zonos finansines priemones.

Valstybė narė, ketinanti prašyti finansinės pagalbos iš EFSM, nedelsdama apie savo ketinimą informuoja EFK pirmininką, už ekonomikos ir pinigų politiką atsakingą Komisijos narį ir ECB pirmininką.

6 straipsnis

Valdžios sektoriaus skolos tvarumo įvertinimas

Kai valstybė narė EFSM, ESM ar EFSF prašo skirti finansinę pagalbą, Komisija kartu su ECB ir, kai įmanoma, TVF, įvertina tos valstybės narės valdžios sektoriaus skolos tvarumą ir jos faktinius arba potencialius finansavimo poreikius. Komisija tą įvertinimą pateikia Euro grupės darbo grupei, jei finansinė pagalba bus teikiama pagal ESM arba EFSF, ir EFK – jei finansinė pagalba bus teikiama pagal EFSM.

Valdžios sektoriaus skolos tvarumo įvertinimas grindžiamas labiausiai tikėtiniu makroekonominiu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi ir biudžeto prognozėmis, parengtomis naudojantis pačia naujausia informacija ir tinkamai atsižvelgiant į 3 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytos ataskaitos išvadas ir visus pagal 3 straipsnio 3 dalies b punktą atliktus priežiūros veiksmus. Komisija taip pat įvertina makroekonominių ir finansinių sukrėtimų ir neigiamų pokyčių poveikį valdžios sektoriaus skolos tvarumui.

Komisija viešai skelbia makroekonominių scenarijų, įskaitant ekonomikos augimo scenarijų, atitinkamus parametrus, kurių pagrindu vertinamas atitinkamos valstybės narės valdžios sektoriaus skolos tvarumas, ir bendrų biudžeto priemonių poveikio ekonomikos augimui įvertinimą.

7 straipsnis

Makroekonominio koregavimo programa

1. Kai valstybė narė vienos ar kelių kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių, EFSM, ESM, EFSM arba TVF prašo skirti finansinę pagalbą, ji su Komisijos, veikiančios kartu su ECB ir, atitinkamai atvejais, TVF pritarimu parengia makroekonominio koregavimo programą, kuri grindžiama visomis ekonominės partnerystės programomis pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013 ir jas pakeičia ir į kurią įtraukiami metiniai biudžeto tikslai, projektą.

Makroekonominio koregavimo programos projekte atkreipiamas dėmesys į tos valstybės narės keliamą specifinę riziką euro zonoje esančių valstybių narių finansų stabilumui ir siekiama skubiai atkurti patikimą ir tvarią valstybės narės ekonominę ir finansinę padėtį ir jos gebėjimą finansuoti visus savo poreikius finansų rinkose.

Makroekonominio koregavimo programos projektas grindžiamas 6 straipsnyje nurodytu valdžios sektoriaus skolos tvarumo įvertinimu, kuris atnaujinamas siekiant atsižvelgti į su atitinkama valstybe nare suderėtų taisomųjų priemonių projekto poveikį, ir jame tinkamai atsižvelgiama į bet kokias rekomendacijas, skirtas tai valstybei narei pagal SESV 121, 126, 136 ar 148 straipsnius bei į jos veiksmus bet kuriai tokiai rekomendacijai įgyvendinti, kartu siekiant plėsti, stiprinti ir gilinti reikalingas politikos priemones.

Makroekonominio koregavimo programos projekte atsižvelgiama į užmokesčio nustatymo praktiką, už tai atsakingas institucijas ir atitinkamos valstybės narės nacionalinę reformų programą įgyvendinant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją.

Makroekonominio koregavimo programos projekte visapusiškai laikomasi SESV 152 straipsnio ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnio. Komisija žodžiu informuoja Europos Parlamento kompetentingo komiteto pirmininką ir pirmininko pavaduotojus apie pažangą, padarytą rengiant makroekonominio koregavimo programos projektą. Ta informacija laikoma konfidencialia.

2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma tvirtina makroekonominio koregavimo programą, kurią parengė finansinės pagalbos pagal 1 dalį prašanti valstybė narė.

Komisija užtikrina, kad susitarimo memorandumas, kurį Komisija pasirašė ESM arba EFSF vardu, visapusiškai atitiktų Tarybos patvirtintą makroekonominio koregavimo programą.

3. Komisija užtikrina valstybių narių ekonominės ir biudžeto priežiūros įgyvendinant makroekonominio koregavimo programą nuoseklumą, kad būtų išvengta ataskaitų teikimo prievolės dubliavimo.

4. Komisija kartu su ECB ir, atitinkamais atvejais, su TVF stebi pažangą, kurią valstybė narė daro įgyvendindama savo makroekonominio koregavimo programą.

Kas tris mėnesius Komisija informuoja EFK apie tokią pažangą. Atitinkama valstybė narė visapusiškai bendradarbiauja su Komisija ir su ECB. Visų pirma, ji pateikia Komisijai ir ECB visą informaciją, kuri, jų nuomone, reikalinga makroekonominio koregavimo programos įgyvendinimui stebėti pagal 3 straipsnio 4 dalį.

Komisija žodžiu informuoja Europos Parlamento kompetentingo komiteto pirmininką ir pirmininko pavaduotojus apie makroekonominio koregavimo programos stebėjimo išvadą. Ta informacija laikoma konfidencialia.

5. Komisija, bendradarbiaudama su ECB ir, atitinkamais atvejais, su TVF, kartu su atitinkama valstybe nare analizuoja, kokie jos makroekonominio koregavimo programos pakeitimai ir atnaujinimai gali būti reikalingi siekiant tinkamai atsižvelgti į, *inter alia*, visus svarbius makroekonominių prognozių ir skaičiais išreikštų pasiektų rezultatų skirtumus, įskaitant galimas makroekonominio koregavimo programos pasekmes, neigiamą šalutinį

poveikį ir makroekonominius bei finansinius sukrėtimus. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimą dėl visų tos programos pakeitimų.

6. Atitinkama valstybė narė, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, svarsto, ar imtis visų reikalingų priemonių, skirtų skatinti privačius investuotojus savanoriškai išlaikyti jų turimas pozicijas.

7. Jeigu vykdant 4 dalyje nurodytą stebėseną nustatomi dideli nukrypimai nuo valstybės narės makroekonominio koregavimo programos, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė nevykdo jos programoje nustatytų politikos reikalavimų. Komisija savo pasiūlyme aiškiai įvertina, ar tokie dideli nuokrypiai kilo dėl priežasčių, kurių atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti.

Makroekonominio koregavimo programoje nustatytais biudžeto konsolidavimo veiksmais atsižvelgiama į poreikius, susijusius su pakankamu pagrindinių politikos sričių, kaip antai švietimo ir sveikatos priežiūros, finansavimu.

Jei priimamas sprendimas pagal šią dalį, atitinkama valstybė narė, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, kartu su ECB ir, atitinkamais atvejais, su TVF, imasi priemonių, skirtų rinkoms stabilizuoti ir tinkamam savo finansų sektoriaus veikimui išlaikyti.

8. Jei valstybė narė, kuriai taikoma makroekonominio koregavimo programa, turi nepakankamai administracinių pajėgumų arba patiria didelių problemų įgyvendindama programą, ji kreipiasi techninės pagalbos į Komisiją, kuri tuo tikslu gali sudaryti ekspertų grupes, kurias sudaro kitų valstybių narių ir kitų Sąjungos institucijų ar atitinkamų tarptautinių institucijų nariai. Techninės pagalbos tikslai ir priemonės aiškiai nurodomos atnaujintose makroekonominio koregavimo programos versijose ir skiriamos tai sričiai, kurioje nustatyti svarbūs poreikiai. Teikiant techninę pagalbą gali būti paskirtas nuolatinis atstovas ir pagalbinių darbuotojų, kurie konsultuotų valdžios institucijas programos įgyvendinimo klausimais.

Makroekonominio koregavimo programa, įskaitant jos tikslus ir tikėtiną koregavimo veikslių paplitimą, skelbiama viešai.

Prie makroekonominio koregavimo programos pridedamos valdžios sektoriaus skolos tvarumo įvertinimo išvados.

9. Valstybė narė, kuriai taikoma makroekonominio koregavimo programa, atlieka išsamų savo viešųjų finansų auditą, siekdama, *inter alia*, įvertinti priežastis, dėl kurių susidarė perviršinis skolos lygis, ir nustatyti visus galimus pažeidimus.

10. Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali suteikti galimybę atitinkamai valstybei narei ir Komisijai pasikeisti nuomonėmis apie pažangą, padarytą įgyvendinant makroekonominio koregavimo programą.

11. Atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos atstovus pasikeisti nuomonėmis apie pažangą, padarytą įgyvendinant jos makroekonominio koregavimo programą.

12. Šis straipsnis netaikomas priemonėms, kuriomis teikiama prevencinė finansinė pagalba, finansų įstaigoms rekapitalizuoti skirtoms paskoloms arba bet kuriai naujai ESM finansinei priemonei, kuriai pagal ESM taisykles nėra taikoma makroekonominio koregavimo programa.

Komisija informavimo tikslais nustato pirmoje pastraipoje nurodytų finansinės pagalbos priemonių sąrašą ir nuolat jį atnaujinama, atsižvelgdama į galimus ESM finansinės paramos politikos pasikeitimus.

Tų priemonių atžvilgiu Taryba, veikdama rekomendavus Komisijai, atitinkamai valstybei narei skirtu sprendimu patvirtina pagrindinius politikos reikalavimus, kuriuos ESM arba EFSF ketina įtraukti į savo finansinės paramos teikimo sąlygas, jei tik tos priemonės priskirtos Sąjungos kompetencijai, kaip nustatyta Sutartyse.

Komisija užtikrina, kad susitarimo memorandumas, kurį Komisija pasirašė ESM arba EFSF vardu, visapusiškai atitiktų tokį Tarybos sprendimą.

8 straipsnis

Socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės dalyvavimas

Valstybė narė, rengdama savo makroekonominio koregavimo programą, atsižvelgia į socialinių partnerių ir atitinkamų

pilietinės visuomenės organizacijų nuomones, kad būtų pasiektas bendras sutarimas dėl programos turinio.

9 straipsnis

Mokestinių pajamų apsaugos priemonės

Valstybė narė, prirėikus bendradarbiaudama su Komisija ir kartu su ECB bei, atitinkamais atvejais, TVF, imasi priemonių, kuriomis siekiama sustiprinti pajamų surinkimo pajėgumą veiksmingumą ir kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, kad būtų padidintos jos mokestinės pajamos.

10 straipsnis

Atitiktis Stabilumo ir augimo paktui

1. Jei valstybei narei taikoma makroekonominio koregavimo programa ir jos pakeitimai pagal šio reglamento 7 straipsnį, jai netaikoma pareiga pateikti savo stabilumo programą pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 3 straipsnį, o tokios stabilumo programos turinį ji integruoja į savo makroekonominio koregavimo programą.

2. Jei valstybei narei, kuriai taikoma makroekonominio koregavimo programa, yra taip pat pateikta rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį arba priimtas sprendimas įspėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį dėl perviršinio deficito padėties ištaisymo:

a) jai netaikoma pareiga pateikti, atitinkamai, ataskaitas pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalį ir 5 straipsnio 1a dalį;

b) metiniai biudžeto tikslai kiekvienoje makroekonominio koregavimo programoje integruojami į rekomendaciją arba sprendimą įspėti atitinkamai pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį, o jei dėl atitinkamos valstybės narės yra priimtas sprendimas įspėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį – makroekonominio koregavimo programoje nurodytos priemonės tiems tikslams pasiekti integruojamos į sprendimą įspėti pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 5 straipsnio 1 dalį;

c) kas susiję su šio reglamento 7 straipsnio 4 dalyje numatyta stebėseną, jai netaikoma stebėseną pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 10 straipsnio 1 dalį ir 10a straipsnį, taip pat stebėseną, kuria grindžiamas bet koks sprendimas pagal to reglamento 4 straipsnio 2 dalį ir 6 straipsnio 2 dalį.

*11 straipsnis***Atitiktis Reglamentui (ES) Nr. 1176/2011**

Jei valstybei narei taikoma makroekonominio koregavimo programa, tos programos taikymo laikotarpiu tai valstybei narei netaikomas Reglamentas (ES) Nr. 1176/2011, išskyrus tai, kad Reglamente (ES) Nr. 1176/2011 nustatytos rezultatų suvestinės rodikliai naudojami stebint tos programos vykdymą.

*12 straipsnis***Atitiktis Europos ekonominės politikos koordinavimo semestru**

Jei valstybei narei taikoma makroekonominio koregavimo programa, tos programos taikymo laikotarpiu jai netaikoma Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro stebėsenos ir vertinimo, numatyti Reglamente (EB) Nr. 1466/97 2-a straipsnyje.

*13 straipsnis***Atitiktis Reglamentui (ES) Nr. 473/2013**

Jei valstybei narei taikoma makroekonominio koregavimo programa, tos programos taikymo laikotarpiu tai valstybei narei netaikomas Reglamentas (ES) Nr. 473/2013, išskyrus to reglamento 1–5 ir 13–18 straipsnius.

*14 straipsnis***Priežiūra po programos įgyvendinimo**

1. Valstybei narei taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, kol bus grąžinta ne mažiau kaip 75 % finansinės pagalbos, gautos iš vienos arba kelių kitų valstybių narių, EFSM, ESM ar EFSF. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali pratęsti po programos įgyvendinimo vykdomos priežiūros trukmę, jei atitinkamos valstybės narės finansiniam stabilumui ar fiskaliniam tvarumui toliau gresia pavojus. Laikoma, kad Taryba priėmė Komisijos pasiūlymą, jei Taryba per 10 dienų nuo tos dienos, kai Komisija priėmė tą pasiūlymą, kvalifikuota balsų dauguma nenusprendžia jo atmesti.

2. Komisijos prašymu valstybė narė, kuriai taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, laikosi reikalavimų pagal šio reglamento 3 straipsnio 3 dalį ir teikia informaciją, nurodytą Reglamente (ES) Nr. 473/2013 10 straipsnio 3 dalyje.

3. Komisija kartu su ECB vykdo reguliarius išvykstatamuosius patikrinimus valstybėje narėje, kuriai taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, siekdama įvertinti jos ekonominę, fiskalinę

ir finansinę padėtį. Kas šešis mėnesius ji pateikia savo įvertinimą kompetentingam Europos Parlamento komitetui, EFK ir atitinkamos valstybės narės parlamentui ir įvertina, visų pirma, ar reikalingos taisomosios priemonės.

Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali pasiūlyti galimybę atitinkamai valstybei narei ir Komisijai keistis nuomonėmis apie pažangą, padarytą vykdant priežiūrą po programos įgyvendinimo.

4. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali rekomenduoti valstybei narei, kuriai taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, imtis taisomųjų priemonių. Laikoma, kad Taryba priėmė Komisijos pasiūlymą, jei Taryba per 10 dienų nuo tos dienos, kai Komisija priėmė tą pasiūlymą, kvalifikuota balsų dauguma nenusprendžia jo atmesti.

5. Atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos atstovus keistis nuomonėmis dėl priežiūros po programos įgyvendinimo.

*15 straipsnis***Balsavimas Taryboje**

Dėl šiame reglamente nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybės narėms, kurių valiuta yra euro, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujancio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

Pirmoje pastraipoje minėtų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apskaičiuojama pagal SESV 238 straipsnio 3 dalies a punktą.

*16 straipsnis***Taikymas valstybės narėms, kurios gauna finansinę pagalbą**

Valstybės narėms, kurios 2013 m. gegužės 30 d. gauna finansinę pagalbą, šis reglamentas taikomas nuo tos datos.

*17 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos**

Nepaisant 14 straipsnio, valstybės narėms, kurioms 2013 m. gegužės 30 d. taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, taikomos priežiūros po programos įgyvendinimo taisyklės, sąlygos ir procedūros, taikytinos jų gaunamai finansinei pagalbai.

18 straipsnis

Europos Parlamento informavimas

Europos Parlamentas gali pakviesti Tarybos ir Komisijos atstovus aptarti šio reglamento taikymo klausimus.

19 straipsnis

Ataskaitos

Komisija iki 2014 m. sausio 1 d., o po to kas penkerius metus Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą kartu su pasiūlymu, jei reikia, iš dalies keisti šį reglamentą. Komisija tą ataskaitą skelbia viešai.

Pirmoje pastraipoje nurodytose ataskaitose, *inter alia*, įvertinama:

a) šio reglamento veiksmingumas;

b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV;

c) šio reglamento indėlis siekiant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos tikslų.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartį privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. gegužės 21 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkė

L. CREIGHTON